

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1938 kl. 2 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om en allsidig utredning rörande det offentliga nöjeslivet m. m.

I en inom Första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 205, har herr *John Björck* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning angående det offentliga nöjeslivet och dithörande förhållanden i vårt land, särskilt med hänsyn till de faror, som hota ungdomen från vissa nöjestillställningar. Motionärerna hava anhållit, att denna utredning särskilt måtte inriktas på att undersöka:

1) Möjligheten av skärpt kontroll över filmföreläsningar, så att underhållig och för ungdomen skadlig film i vidsträcktare omfattning än nu sker förbjöds.

2) Skärpt kontroll över offentliga danstillställningar, varjämte torde övervägas om dispens från gällande bestämmelser bör medgivas i den utsträckning som nu sker.

3) Åtgärder mot spridning av pornografiska och för ungdomen skadliga tryckalster, särskilt vid undervisningsanstalter av skilda slag.

Tillika hemställa motionärerna, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de åtgärder eller för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motionärerna ha utan tvivel rätt, då de göra gällande, att vissa tendenser i fråga om nöjeslivets utveckling äro beklämmande. Motionärernas framställning om nöjeslivets urartning synes dock allt för generaliserande och därmed i stort sett även överdriven. *Utskottet.*

I motionen framhålles särskilt tre områden, där farorna för ungdomen skulle vara hotande: filmen, den offentliga dansen och pornografin. Den utredning motionärerna påyrka skulle framför allt taga sikte på dessa faror och vad som från det allmännas sida kan göras för att i möjligaste mån eliminera desamma.

Vad filmen angår har ofta uttalats önskemål om en strängare granskning och censur. Det torde dock böra erinras om att den svenska censuren anses vara nog så sträng. Det torde icke heller vara möjligt för riksdagen att ange någon bestämd norm för filmgranskning ur de synpunkter, det här är fråga om.

I fråga om den offentliga dansen torde motionärerna se förhållandena i alltför mörka färger. Den nuvarande lagstiftningen erbjuder enligt utskottets mening tillräckliga möjligheter för nödig kontroll, och i den mån tillämpningen

kan anses för slapp faller ansvaret närmast på ordningsmyndigheterna. Motionärernas förmodan, att förhållandena i fråga om den offentliga dansen undergått försämring, torde icke vara med verkligheten överensstämmande. Utskottet vill fästa uppmärksamheten på vanskligheten av en alltför sträng reglering av den offentliga, kontrollerade dansen, då detta lätt kunde medföra en utveckling, som vore mindre önskvärd.

Vad slutligen angår den av motionärerna påtalade spridningen av pornografiska och för ungdomen skadliga tryckalster vill utskottet understryka svårigheten att genom lagstiftning förhindra en dylik trafik. Att strafflägga spridning av trycksak, som undgått åtal enligt tryckfrihetsförordningen, torde stöta på betänkligheter icke blott av principiellt slag utan även rent praktiska. Utskottet vill framhålla, att en saklig och vederhäftig sexualupplysning bland ungdomen torde vara bästa medlet att motverka trafiken med pornografiska alster.

Utskottet vill slutligen framhålla, att motionärerna själva icke anvisat någon framkomlig väg eller framlagt något positivt förslag till avhjälpande av de av dem påtalade missförhållandena. Utskottet håller för troligt, att icke heller en utredning i ämnet skulle giva något resultat av väsentligt värde.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1938.

På utskottets vägnar:

KARL AUG. JOHANSON.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *K. A. Johanson, Bodin, Härdin, Per Andersson, Johan Larsson, Danielsson, Nils Andersson och Hagström.*

Reservation

av herrar *Johan Larsson* och *Bodin*, vilka anförde:

”Att en urartning av nöjeslivet under de senaste årtiondena ägt rum torde icke kunna bestridas. Bevisen härför kunna lämnas både av nykterhetsnämnder, barnavårdsnämnder, polismyndigheter och läkare.

Den bild av det sedliga tillståndet, man vid ett närmare studium av denna fråga erhåller, är i och för sig beklämmande. Men vad som är ägnat att inge allvarlig oro för framtiden är, att just de unga numera i allt större utsträckning falla offer för nöjeslivets urartning. Ungdomen är ju, som man sagt, ett lands största tillgång. Det synes oss vara hög tid att statsmakterna allvarligt beakta detta och medan tid ännu är vidtaga energiska åtgärder för att moraliskt sanera vårt samhälle. De svårigheter, som därvid möta, *måste* övervinnas. Vi äro förvissade om att en blivande utredning skall kunna anvisa de vägar, efter vilka detta saneringsarbete lämpligen bör bedrivas.

Under åberopande av vad ovan och i den föreliggande motionen i denna sak anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig utredning angående det offentliga nöjeslivet och dithörande förhållanden i vårt land, särskilt med hänsyn till de faror som hota ungdomen från vissa nöjestillställningar. Vi anhålla, att denna utredning särskilt må inriktas på att undersöka:

1) möjligheten av skärpt kontroll över filmföreläsningar, så att underhållig och för ungdomen skadlig film i vidsträcktare omfattning än nu sker förbjödes.

2) Skärpt kontroll över offentliga danstillställningar, varjämte torde övervägas om dispens från gällande bestämmelser bör medgivas i den utsträckning som nu sker.

3) Åtgärder mot spridning av pornografiska och för ungdomen skadliga tryckalster, särskilt vid undervisningsanstalter av skilda slag.

Tillika hemställes, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de åtgärder eller för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.”

